

หลักสูตรการมัดย้อมไหมจากสีธรรมชาติลายข้าวหลาม

จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

ศูนย์การศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าตูม

ความเป็นมา

กศน.อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ เป็นจังหวัดในภาคอีสานที่มีวัฒนธรรมการทอผ้ามานาน และได้สืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมจนเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่โดดเด่น ยิ่งหากได้ศึกษาอย่างลึกซึ้งแล้วจะค้นพบเหตุผลหลายประการที่สนับสนุนในเรื่องการทอผ้าไหมที่เป็นเอกลักษณ์ของสุรินทร์ ในด้านต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรม ประเพณี การทอเส้นไหม ลวดลายผ้าไหม และกรรมวิธีการทอ ตลอดจนการใช้ผ้าไหมในโอกาสต่าง ๆ และยังเป็น การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ตลอดไป

กศน.อำเภอท่าตูม ได้มีการสำรวจความต้องการในการจัดการศึกษาด้านอาชีพ ในเขตพื้นที่อำเภอท่าตูม กลุ่มเป้าหมายเล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องของประชาชนในเขตอำเภอท่าตูม โดยได้มอบหมายให้ครู กศน.ตำบล นำแบบสำรวจความต้องการด้านอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่อำเภอท่าตูมประชาชนในพื้นที่ที่มีความต้องการอาชีพที่หลากหลาย ซึ่งกศน.อำเภอท่าตูมได้นำมาวิเคราะห์ จัดทำหลักสูตร เพื่อให้ตรงกับ ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ สรุปได้ว่า กลุ่มเป้าหมายมีความสนใจในอาชีพการมัดย้อมไหมจากสีธรรมชาติลายข้าวหลามจึงได้จัดทำหลักสูตร ขึ้น

ลักษณะเด่นของผ้าไหมจังหวัดสุรินทร์

๑. มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ ของพื้นบ้าน จากแรงบันดาลใจการทำข้าวบ้านท่าศิลา และลวดลายที่บรรจง ประดิษฐ์ขึ้น ล้วนมีที่มาและความหมายอันเป็นมงคล

๒. นิยมใช้ไหมน้อยในการทอ ซึ่งไหมน้อยคือไหมที่สาวมาจากเส้นใยภายในรังไหม มีลักษณะนุ่ม เรียบ งาม

๓. นิยมใช้สีธรรมชาติในการทอ ทำให้มีสีไม่ฉูดฉาด มีสีสันที่มีลักษณะเฉพาะ คือ สีจะออกโทนสีขมิ้น เช่น น้ำตาลอ่อน แดง เขียว ดำ เหลือง อีกทั้งยังมีกลิ่นหอมจากเปลือกไม้ ใบไม้

๔. ฝีมือการทอ จะทอแน่นมีความละเอียดอ่อนในการทอและประณีต รู้จักผสมผสานลวดลายต่าง ๆ เข้าด้วยกัน แสดงถึงศิลปะที่สวยงามกว่าปกติ

๕. แต่เดิมนั้นการทอผ้าไหมของชาวบ้านทำเพื่อไว้ใช้เอง และสวมใส่ในงานทำบุญและงานพิธีต่าง ๆ

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในการใช้เส้นไหมสีเหลืองในการทอ ซึ่งจะช่วยให้ผ้ามีความนุ่มพลิ้ว น่าสวมใส่

๒. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในการประยุกต์ลวดลาย และสีย้อม ที่สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาด

๓. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบการขายที่สามารถประยุกต์ใช้ได้หลากหลาย

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคการมัดย้อมไหมจากสีธรรมชาติ ของอำเภอ ท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้เสริม เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ ต่อยอด อาชีพเดิม

๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการมัดย้อมไหมจากสีธรรมชาติลายข้าวหลาม ที่สอดคล้องกับ ความ ต้องการของตลาด

๓. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ

๔. เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมการทอผ้าไหมของชาวอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลาเรียน รวม ๔๐ ชั่วโมง แบ่งเป็น

- ภาคทฤษฎี จำนวน ๘ ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ จำนวน ๓๒ ชั่วโมง

โครงสร้างของหลักสูตร

เรื่องที่ ๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการมด्योंใหม่จากสี่ธรรมชาติ จำนวน ๒ ชั่วโมง

๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพการมด्योंใหม่จากสี่ธรรมชาติ
- ๒ อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการมด्योंใหม่จากสี่ธรรมชาติ

เรื่องที่ ๒. ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ชั่วโมง

- ๒.๑ แหล่งเรียนรู้
- ๒.๒ เลือกอาชีพ

เรื่องที่ ๓. ทักษะการประกอบอาชีพการมด्योंใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลาม จำนวน ๒ ชั่วโมง

๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการมด्योंใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลาม
๒. ประวัติความเป็นมาวัฒนธรรมผ้าไหมสุรินทร์
๓. ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการมด्योंใหม่จากสี่ธรรมชาติ

เรื่องที่ ๔. การเตรียมวัตถุดิบส่วนประกอบและการมด्योंใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลาม จำนวน ๓๓ ชั่วโมง

๑. วัตถุดิบและส่วนประกอบได้แก่ ขั้นตอนในการเตรียมใหม่สำหรับการทอ
๒. การฟอกไหม ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการฟอกไหม วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม
๓. การทอไหมการแกว่งไหม ได้แก่ จุดประสงค์ของการทอไหม/การแกว่งไหม
๔. สาธิตการเตรียมเส้นไหมพุ่ง/ไหมยืน ได้แก่ ขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมพุ่ง/ยืน การออกแบบลายฯ
๕. สาธิตการคืนเส้นไหม
๖. การมดลลายข้าวหลาม

เรื่องที่ ๕. การบริหารจัดการอาชีพ จำนวน ๑ ชั่วโมง

เรื่องที่ ๖. การจัดการการตลาด จำนวน ๑ ชั่วโมง

๑. จัดการการตลาด ได้แก่ การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า/คู่แข่ง
๒. จัดการความเสี่ยง ได้แก่ วิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการคิดเป็น และความเป็นไปได้ รวมทั้งการศึกษาหาความรู้ เรื่อง การมด्योंใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลาม ได้รับความรู้และฝึกทักษะในการพัฒนาฝีมือให้เกิดความชำนาญ ส่งเสริมและต่อยอดด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาผลผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในด้านอาชีพของกลุ่มเป้าหมาย และเป็นการช่วยเหลือด้านอาชีพผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙

๒. ฝึกทักษะการมด्योंใหม่เบื้องต้น

- เรียนรู้จากวิทยากร
- เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อใบความรู้ เรื่องการมด्योंใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลาม
- เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนการสอน

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสาร/แผ่นพับ เรื่องการมัตย์้อมใหม่จากสี่ธรรมชาติ
๒. ใบความรู้ / ใบงาน เรื่องการมัตย์้อมใหม่ลายข้าวหลาม
๓. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ <https://www.youtube.com/watch?v=sSBwmA๘UKjs> การมัตย์้อมใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลาม
๔. สื่อบุคคล / ภูมิปัญญา/แหล่งเรียนรู้
๕. ใบความรู้ เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการมัตย์้อมใหม่จากสี่ธรรมชาติ
๖. ภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อบุคคล วิทยากร
๗. พบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๘. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ

การวัดและประเมินผล

๑. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)
๓. คุณภาพของผลงานการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพตรงตามหลักการของหลักสูตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ความเข้าใจ เทคนิคการมัตย์้อมใหม่จากสี่ธรรมชาติ และสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
๒. ผู้เรียนสามารถออกแบบการมัตย์้อมใหม่ การย้อมสีธรรมชาติ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๓. เป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ
๔. เป็นการสืบสานวัฒนธรรมการมัตย์้อมใหม่จากสี่ธรรมชาติ

รายละเอียดโครงสร้างการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลามจำนวน ๔๐ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติ	๑ อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติได้ ๒ อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติได้แก่ การวางแผนและการบริหารจัดการ การหาแหล่งเงินทุนความต้องการของตลาด และการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ได้	๑ ความสำคัญในการประกอบอาชีพการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติ ๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติ ๒.๑ การวางแผนและบริหารจัดการ ๒.๒ แหล่งเงินทุนและการจัดหาเงินทุน ๒.๓ ความต้องการของตลาด ๒.๔ ช่องทางการจัดจำหน่าย	๑. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อต่าง ๆ สถานประกอบการ สื่อของจริง ภูมิปัญญาในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประกอบอาชีพ ที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน ๒. วิเคราะห์อาชีพจากข้อมูลต่าง ๆ	๒	-
๒. ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง	๒.๑ สามารถจัดหาแหล่งเรียนรู้ได้ ๒.๒ สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้	๒.๑ สถานประกอบการเกี่ยวกับการมัธยมใหม่ ๒.๒ ร้านค้าหรือตัวแทนในการจำหน่ายผลผลิต ๒.๓ เครือข่ายกลุ่มทอผ้าไหม ๒.๔ การตัดสินใจเลือกอาชีพ ๒.๕ ความต้องการของตลาด ๒.๖ สถานประกอบการ เครือข่าย กลุ่ม องค์กร ที่ประสบผลสำเร็จ	๑. ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตัดสินใจเลือก ๒. ผู้เรียนตัดสินใจเลือกอาชีพ	๑	-
๓. ทักษะการประกอบอาชีพการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลาม	๑. อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลามได้ ๒. อธิบายประวัติความเป็นมาวัฒนธรรมผ้าไหมสุรินทร์ได้ ๓. อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติได้	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลาม ๒. ประวัติความเป็นมาวัฒนธรรมผ้าไหมสุรินทร์ กระบวนการและรูปแบบการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลาม ๓. ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติ	๑. ทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ และพื้นฐานของผู้เรียน ๒. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลาม ๓. อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔. จัดทำแผนการฝึกทักษะการมัธยมใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลาม ๕. วิทยากรบรรยายและสาธิต	๒	-

รายละเอียดโครงสร้างการมัดย้อมไหมจากสีธรรมชาติลายข้าวหลามจำนวน ๔๐ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔. การเตรียมวัตถุดิบ ส่วนประกอบและการมัดย้อมไหมจากสีธรรมชาติลายข้าวหลาม	<p>๑. สามารถเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบได้แก่ ขั้นตอนในการเตรียมไหมสำหรับการทอ การเลือกเส้นไหม วัตถุดิบและส่วนประกอบได้</p> <p>๒. สามารถอธิบายการฟอกไหมได้แก่ วัตถุประสงค์ของการฟอกไหม วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม ขั้นตอนการฟอกไหม และข้อควรระวังในการฟอกไหม ได้</p> <p>๓. สามารถอธิบายการทักไหม/การแกว่งไหม ได้แก่ จุดประสงค์ของการทักไหม/การแกว่งไหม วัสดุและอุปกรณ์ วิธีการทักไหม/การแกว่งไหม และ ข้อควรระวังในการทักไหม/การแกว่งไหม ได้</p> <p>๔. สามารถอธิบายและสาธิตการเตรียมเส้นไหมฟุ้ง/ไหมย่น ได้แก่ ขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมฟุ้ง/ย่น การออกแบบลายๆ และการร้อยหลอดเล็กเป็นพวง ได้</p> <p>๕. สามารถอธิบายและสาธิตการคั่นเส้นไหม ได้แก่ จุดประสงค์ของการคั่น วัสดุและอุปกรณ์ วิธีการคั่น และข้อควรระวังในการคั่นไหม ได้</p>	<p>๑. ขั้นตอนในการเตรียมไหมสำหรับการทอ</p> <p>๑.๑ การเลือกเส้นไหม</p> <p>๑.๒ วัตถุดิบและส่วนประกอบ</p> <p>๒. การฟอกไหม</p> <p>๒.๑ วัตถุประสงค์ของการฟอกไหม</p> <p>๒.๒ วัสดุและอุปกรณ์ของการฟอกไหม</p> <p>๒.๓ ขั้นตอนการฟอก</p> <p>๒.๔ ข้อควรระวังในการฟอกไหม</p> <p>๓. วิธีการทักไหม/การแกว่งไหม</p> <p>๓.๑ ข้อควรระวังในการทักไหม/การแกว่งไหม</p> <p>๓.๒ การเตรียมเส้นไหมฟุ้ง/ไหมย่น</p> <p>๔. ขั้นตอนการเตรียมเส้นไหมฟุ้ง/ย่น</p> <p>๔.๑ การออกแบบลายข้าวหลาม</p> <p>๔.๒ การร้อยหลอดเล็กเป็นพวง</p> <p>๕. การคั่นเส้นไหม</p> <p>๕.๑ จุดประสงค์ของการคั่นไหม</p> <p>๕.๒ วัสดุและอุปกรณ์</p> <p>๕.๓ วิธีการคั่นไหม</p> <p>๕.๔ ข้อควรระวังในการคั่นไหม</p>	<p>๑. วิทยากรบรรยายและสาธิต</p> <p>๒. ฝึกปฏิบัติจริง</p> <p>๓. ทดสอบหลังเรียน</p> <p>๔. ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองหลังเรียนอย่างต่อเนื่อง</p>	๑	๓๒

รายละเอียดโครงสร้างการมัตย้อมไหมจากสีธรรมชาติลายข้าวหลามจำนวน ๔๐ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	๖.สามารถอธิบายวัสดุอุปกรณ์วิธีการมัตลายข้าวหลาม การมัตย้อมไหมจากสีธรรมชาติลายข้าวหลาม และข้อควรระวังในการมัตลายการย้อมไหมจากสีธรรมชาติ และการตรวจสอบความถูกต้องของลวดลายได้	๖. การมัตย้อมไหมจากสีธรรมชาติลายข้าวหลาม ๖.๑ วัสดุอุปกรณ์ ๖.๒ วิธีการมัตลาย/ขั้นตอน/การย้อมไหมจากสีธรรมชาติลายข้าวหลาม ๖.๓ ข้อควรระวังในการมัตลายและการย้อมสีไหม ๖.๔ การตรวจสอบความถูกต้องของลวดลาย			
๕. การบริหารจัดการอาชีพ	๑.สามารถบริหารจัดการอาชีพการทอผ้าไหม ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ และการลดต้นทุนการผลิต ได้	๕. การบริหารจัดการอาชีพ ๕.๑ การบริหารจัดการอาชีพการมัตย้อมไหมจากสีธรรมชาติ ๕.๒ การดูแลรักษาคุณภาพของสีที่ใช้ในการมัตย้อมไหมจากสีธรรมชาติ ๕.๓ การลดต้นทุนในการผลิตของการมัตย้อมไหมจากสีธรรมชาติ ๕.๔ การเพิ่มมูลค่าสินค้า ๕.๔.๑ การแปรรูป ๕.๔.๒ การออกแบบ ๕.๔.๓ การประยุกต์ใช้	๑.การบริหารจัดการจัดให้ผู้เรียน ๑.๑ ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ๑.๒ วิทยากรบรรยายการกำหนดและควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ ๑.๓ ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์การลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม ๑.๔ วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง	๑	-

รายละเอียดโครงสร้างการมัตย์่อมใหม่จากสี่ธรรมชาติลายข้าวหลามจำนวน ๔๐ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๖. การจัดการตลาด	๑. สามารถจัดการการตลาด ได้แก่ การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า/คู่แข่งทางการตลาด การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขายด้วยกระบวนการบัญชีครัวเรือนและการบริการและการขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ได้ ๒. สามารถจัดการความเสี่ยง ได้แก่ วิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการมัตย์่อมใหม่และการแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม ได้	๑. ฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด ๑.๑ ประชาสัมพันธ์ ๑.๒ ส่งเสริมการขายและการบริการด้วยกระบวนการจัดทำบัญชีครัวเรือน ๑.๓ การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ๑.๔ จัดการความเสี่ยง ๒. วิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการมัตย์่อมใหม่ แก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการมัตย์่อมใหม่		๑	-
รวม				๘	๓๒

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ลงชื่อ.....ผู้เขียนหลักสูตร
(.....)
วิทยากรผู้สอน

ลงชื่อ ผู้ตรวจหลักสูตร
(นางรุ่งนภา ชูเชิด)
ครูอาสาสมัครฯ

ลงชื่อ ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายณรงค์ศักดิ์ นามวิชา)
เจ้าหน้าที่แผนงานและโครงการ

ลงชื่อ ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางพรรณณี ชุบขุนทด)
ผอ.กศน.อำเภอท่าตูม

